

EXPERT UNIVERSITARI/EXPERTA UNIVERSITÀRIA EN ORGANITZACIÓ, GESTIÓ I DINAMITZACIÓ DE BIBLIOTEQUES ESCOLARS

PRESENTACIÓ

Cada vegada és menys discutible la necessitat que les biblioteques escolars es converteixin en autèntics centres de recursos materials i intel·lectuals que ajudin l'alumnat a comprendre el món a través de la lectura.

Així, la biblioteca escolar ha de ser un centre de recursos de primer ordre – integrat en els projectes educatius–, el millor espai per recopilar, gestionar i difondre tot tipus d'informació en qualsevol suport i, també, per desenvolupar activitats d'animació a la lectura.

D'aquesta manera, les biblioteques escolars han de tenir un lloc primordial en l'organigrama de centre i han de disposar de personal format específicament. Aquestes persones ha de comptar amb les estratègies, les eines i els recursos suficients per poder dissenyar, implementar i avaluar un projecte de biblioteca escolar coherent, sòlid i prou atractiu per seduir els usuaris: l'alumnat, el professorat i les famílies dels centres educatius.

OBJECTIUS

Els objectius del curs d'expert són:

- Adquirir coneixements teòrics i pràctics sobre l'organització i la gestió de la biblioteca escolar.
- Assolir coneixements teòrics i pràctics sobre l'aplicació per a la gestió de la biblioteca escolar ABIES.
- Conèixer i aplicar les principals estratègies per a la dinamització de la biblioteca escolar i l'animació a la lectura i l'escriptura.
- Conèixer la literatura infantil i juvenil i la importància del seu paper en el fons bibliogràfic de la biblioteca escolar.
- Adquirir els principals recursos i tècniques per a la narració oral.
- Assolir els coneixements teòrics i pràctics necessaris per al disseny, la implementació i l'avaluació d'un projecte de biblioteca escolar.

DESTINATARIS

Requisits d'accés al curs:

- docents en actiu d'educació infantil, primària, secundària, formació professional, educació especial, centres d'ensenyament d'adults i de règim especial.

- diplomats en Educació Social, en Biblioteconomia i Documentació; llicenciats en Psicologia, Pedagogia, Psicopedagogia o Filologia Catalana, Espanyola i anglesa.
- altres titulacions universitàries seran avaluades per la direcció i la coordinació del curs.

Criteris de selecció dels alumnes: requisits d'accés al curs i per rigorós ordre d'inscripció.

PROGRAMA

MÒDUL 1. La biblioteca escolar. (16h)

1.1. La biblioteca en els centres educatius.

- 1.1.1. Concepte de biblioteca escolar.
- 1.1.2. Funcions i objectius de la biblioteca.
- 1.1.3. Legislació, normativa i directrius.
- 1.1.4. Evolució històrica i situació actual a Catalunya i a Espanya.

1.2. L'espai de la biblioteca.

- 1.2.1. Organització dels espais.
- 1.2.2. Mobiliari.

1.3. Biblioteca i competències en informació.

- 1.3.1. Els usuaris de la biblioteca escolar: anàlisi de les pràctiques i de les necessitats.
- 1.3.2. La formació en l'ús de la biblioteca i la informació.
- 1.3.3. La programació de la formació d'usuaris.

1.4. Biblioteca escolar i entorn.

- 1.4.1. La integració de la biblioteca als centres educatius.
- 1.4.2. Concepte de xarxa i serveis de suport.
- 1.4.3. Biblioteca escolar i biblioteca pública.

Professora: Mònica Baró Llambias.

Llicenciada en Història i diplomada en Biblioteconomia i documentació.
Doctora en Documentació. Professora de l'Escola de Biblioteconomia i Documentació de la Universitat de Barcelona.

MÒDUL 2. La gestió i organització de la biblioteca escolar. (16h)

2.1. El circuit del document.

- 2.1.1. Selecció.
- 2.1.2. Fons documental.
- 2.1.3. Adquisició.
- 2.1.4. Segellament i registre.
- 2.1.5. Catalogació: descripció bibliogràfica, encapçalaments d'autors i entitats, encapçalaments de matèries, classificació dels documents, signatura topogràfica, tipus de catàlegs.

2.2. Serveis bàsics.

2.2.1. Servei de referència.

2.2.2. Servei de préstec.

Professor: Llorenç Homar Bestard.

Llicenciat en Filologia Hispànica per la Universitat de les Illes Balears. Cap de la Unitat de Procés Tècnic del Centre Coordinador de Biblioteques del Consell Insular de Mallorca.

MÒDUL 3. El programa ABIES per a biblioteques escolars. (8h)

3.1. Gestió informatitzada de la biblioteca escolar. Introducció al programa.

3.2. Instal·lació d'ABIES 2, actualitzacions i configuració.

3.3. Procés de catalogació. Facilitats que aporta ABIES.

3.4. Procés de préstecs i devolució d'exemplars.

3.5. Captura de registres bibliogràfics mitjançant Internet.

3.6. Actualització del dipòsit auxiliar.

3.7. Els nous projectes: AbiesWeb i LibrAE. Què sabem fins al moment?

Professor: Fernando Pérez Fernández.

Catedràtic d'Informàtica a l'IES Francisco Romero Vargas (Jerez de la Frontera, Cádiz). Responsable del "Centro de Atención ABIES" de la Conselleria d'Educació de la Junta de Andalucía des de la seva creació.

MÒDUL 4. La dinamització de la biblioteca escolar i l'animació a la lectura i l'escriptura. (16h)

4.1. Els contextos d'invitació a la lectura en la biblioteca escolar de qualitat. La biblioteca funcional, acollidora i amb recursos accessibles. L'encontre d'un nen i un llibre.

4.2. L'animació lectora, el procés lector i les etapes educatives. El llibre com a font d'aprenentatge i porta d'entrada a una activitat perdurable, agradable i plaent.

4.3. El pla lector del centre i les exposicions creatives a partir dels llibres i els projectes. Pràctiques habituals i accions senzilles. Lectura en veu alta, trobades amb autors, la relació entre text i imatge, activitats de creació literària amb els abecedaris, etc.

4.4. El joc amb paraules i imatges. La vessant lúdica del «plaer de llegir».

Professor: Jaume Centelles Pastor.

Diplomat en Magisteri d'Infantil. Director de l'escola Sant Josep - El Pi de l'Hospitalet. L'any 2004 va ser guardonat amb el "Premi de pedagogia Rosa Sensat" pel recull de les seves experiències a la biblioteca escolar.

MÒDUL 5. La literatura infantil i juvenil a la biblioteca escolar. (25h)

5.1. Definició i funcions de la literatura infantil i juvenil. El plaer de llegir.

5.2. La construcció del lector. Gèneres i temàtiques.

5.3. Breu història de la literatura infantil i juvenil universal i catalana (autors, llibres i personatges).

5.4. La selecció de llibres de literatura infantil i juvenil per a la lectura i la biblioteca.

5.5. Els materials existents.

5.6. Bibliografia bàsica: estudis i llibres.

Professors: Ramon Bassa Martín, doctor de la UIB.

Maria de la Pau Janer Mulet, doctora de la UIB.

MÒDUL 6. La cultura digital a les biblioteques escolars i el tractament de la informació. (8h)

6.1. La biblioteca escolar com a entorn presencial híbrid per a l'aprenentatge i la lectura.

6.2. Ús de la biblioteca escolar com a recurs educatiu.

6.3. Accions de suport de la biblioteca escolar a la tasca docent.

6.4. Continguts i estructura de la biblioteca digital escolar.

6.5. Exemples de diferents tipologies de recursos digitals útils per a l'escola.

6.6. Concepte de competència informacional i model per a la seva articulació.

6.7. Continguts curriculars i orientacions per a la planificació al centre.

6.8. Pautes per guiar les intervencions educatives en els processos d'ús i gestió de la informació.

6.9. Orientacions metodològiques i estratègies didàctiques més idònies.

6.10. Situacions d'aprenentatge específiques: treballs d'investigació i intervencions en lectura i escriptura. Propostes didàctiques i exemples.

Professora: Glòria Durban Roca.

Llicenciada en Història de l'Art (1994, Universitat de Barcelona) i en Documentació (2008, Universitat Oberta de Catalunya). Responsable de la biblioteca de l'Escola Tècnica Professional del Clot. Fundació Jesuïtes Educació. Escola concertada per la Generalitat de Catalunya.

MÒDUL 7. Les competències bàsiques a la biblioteca escolar. (8h).

7.1. Les competències bàsiques en el marc de la biblioteca escolar.

7.2. Competència per aprendre a aprendre.

7.3. La competència en comunicació lingüística.

7.4. La competència en autonomia i iniciativa personal.

Professora: Pilar Pérez Esteve.

Professora de pedagogia i psicologia. Actualment és assessora del gabinet de la Secretaria d'Estat d'Educació i Formació Professional del Ministeri d'Educació i responsable del centre virtual www.leer.es que ofereix recursos a estudiant, famílies i docents per fer de la lectura una eina bàsica de l'aprenentatge.

MÒDUL 8. Disseny, implementació i avaluació del projecte de biblioteca escolar. (8h)

- 8.1. El projecte: eina bàsica de la biblioteca escolar.
- 8.2. El context del projecte de biblioteca escolar.
- 8.3. La definició del projecte de biblioteca escolar.
- 8.4. La producció del projecte de biblioteca escolar.
- 8.5. L'avaluació.

Professora: Mar Rayó González.

Diplomada en Educació Social per la Universitat de les Illes Balears. Postgrau en Gestió Cultural per la Universitat Oberta de Catalunya i Màster en Promoció de la lectura i la literatura infantil i juvenil per la Universitat de Castella- La Mancha.

Conferències

Al llarg del curs es realitzaran tres conferències, que aniran a càrrec de:

- Sr. Gabriel Janer Manila, catedràtic i director del curs. (2h)
- Sr. Miquel Rayó i Ferrer, escriptor i pedagog. (1,5h)
- Sr. Pedro C. Cerrillo Torremocha, catedràtic de la UCLM. (1,5h)

AVALUACIÓ

- a) Percentatge d'assistència mínima al curs sobre el nombre d'hores lectives (requisit per ser avaluat): 80 per cent.
- b) Forma d'avaluació: assistència, treballs de classe i disseny d'un projecte de biblioteca escolar.
- c) Convocatòries d'avaluació:
 - nombre de convocatòries: 2.
 - dates de la/les convocatòria/es: setembre de 2011 i febrer de 2012. Els alumnes que no hagin superat el curs en la primera convocatòria podran lliurar, per superar el curs en la segona convocatòria, els treballs i activitats que els hagin quedat pendents.
- d) Avaluació general del curs: l'avaluarà el SEQUA.

Nota: No es realitzarà avaluació modular, sinó que l'avaluació final serà la del conjunt del curs.

METODOLOGIA

La caracterització metodològica del curs segueix la multivarietat metòdica, la flexibilitat, la interrelació i participació activa de l'alumnat, i es fonamenta en:

- Classes magistrals amb suport audiovisual i documentació.

- Tallers pràctics per dotar d'estratègies i de tècniques per a l'organització, la gestió i la dinamització de la biblioteca escolar.
- Treball individual o en grup d'aplicació dels continguts dirigits i tutelats pels professors/es.
- Aprenentatge basat en la lectura, l'intercanvi d'experiències i la reflexió.
- Realització d'un projecte de biblioteca escolar.

COORDINACIÓ

Director de la UIB:

Dr. Gabriel Janer Manila. Doctor en Pedagogia per la Universitat de Barcelona.

Coordinació tècnica i acadèmica:

Sra. Mar Rayó González. Tècnica en formació permanent de l'ICE.

Sra. Margarida Cloquell Ferretjans. Responsable de Biblioteques Escolars de la Direcció General d'Administració, Ordenació i Inspecció Educatives de la Conselleria d'Educació i Cultura del Govern de les Illes Balears.

CALENDARI (document adjunt)

- Data prevista d'inici de les classes presencials: 14 d'octubre de 2010.
- Data prevista de finalització de les classes presencials: 30 de juliol de 2010.
- Dies setmanals de classe: 2

MÒDUL 1. La biblioteca escolar.

Professora: Mònica Baró Llambias. (16h)

Dates: Divendres 15 d'octubre de 2010, de 16.30 a 21 hores

Dissabte 16 d'octubre de 2010, de 9.30 a 14 hores.

Dissabte 30 d'octubre de 2010, de 9.30 a 14 i de 15.30 a 20 hores.

MÒDUL 2. La gestió i organització de la biblioteca escolar.

Professor: Llorenç Homar Bestard. (16h)

Dates: Divendres 12 de novembre de 2010, de 16.30 a 21 hores.

Dissabte 13 de novembre de 2010, de 9.30 a 14 hores.

Divendres 26 de novembre de 2010, de 16.30 a 21 hores.

Dissabte 27 de novembre de 2010, de 9.30 a 14 hores.

MÒDUL 3. El programa ABIES per a biblioteques escolars.

Professor: Fernando Pérez Fernández. (8h)

Dates: Divendres 10 de desembre de 2010, de 16.30 a 21 hores.

Dissabte 11 de desembre de 2010, de 9.30 a 14 hores.

MÒDUL 4. La dinamització de la biblioteca escolar i l'animació a la lectura i l'escriptura.

Professor: Jaume Centelles Pastor. (16h)

Dates: Divendres 1 d'abril de 2011, de 16.30 a 21 hores.
Dissabte 2 d'abril de 2011, de 9.30 a 14 hores.
Divendres 15 d'abril de 2011, de 16.30 a 21 hores.
Dissabte 16 d'abril de 2011, de 9.30 a 14 hores.

MÒDUL 5. La literatura infantil i juvenil a la biblioteca escolar.

Professors: Ramon Bassa Martín i Maria de la Pau Janer Mulet. (25h)

Dates: Dimecres, 16 de febrer de 2011, de 16.30 a 20.30 hores.
Dissabte 19 de febrer de 2011, de 9.30 a 14 hores.
Dimecres, 2 de març de 2011, de 16.30 a 20.30 hores.

Dissabte 5 de març de 2011, de 9 a 14 hores.
Dimecres, 16 de març de 2011, de 16.30 a 20.30 hores.
Dissabte 19 de març de 2011, de 9 a 14 hores.

MÒDUL 6. La cultura digital a les biblioteques escolars i el tractament de la informació.

Professora: Glòria Durban Roca. (8h)

Dates: Divendres 14 de gener de 2011, de 16.30 a 21 hores.
Dissabte 15 de gener de 2011, de 9.30 a 14 hores.

MÒDUL 7. Les competències bàsiques a la biblioteca escolar.

Professora: Pilar Pérez Esteve. (8h).

Dates: Divendres 13 de maig de 2011, de 16.30 a 21 hores.
Dissabte 14 de maig de 2011, de 9.30 a 14 hores.

MÒDUL 8. Disseny, implementació i avaluació del projecte de biblioteca escolar.

Professora: Mar Rayó González. (8h)

Dates: 2h amb data a determinar
6h no presencials.

Conferències

- Sr. Gabriel Janer Manila, 14 d'octubre de 2010, horari a determinar.
- Sr. Miquel Rayó i Ferrer, 21 de gener de 2011, horari a determinar.
- Sr. Pedro C. Cerrillo Torremocha, 17 de juny de 2011, horari a determinar.

LLOC

Universitat de les Illes Balears. Edifici Sa Riera.

DURADA

118 hores

C/ de Miquel dels Sants Oliver, 2. Palma

PLACES

- Mínim: 30 alumnes.
- Màxim: 70 alumnes.

Govern de les Illes Balears

Conselleria d'Educació i Cultura
Direcció General d'Administració,
Ordenació i Inspecció Educatives

Universitat de les
Illes Balears

Institut de Ciències
de l'Educació

PREINSCRIPCIONS

La preinscripció al curs es podrà fer del 13 al 20 de setembre de 2010.

Documentació que cal presentar:

- 2 fotocòpies del document d'identitat.
- 2 fotocòpies de la titulació acadèmica (en cas que aquesta titulació sigui posterior a l'any 1989 i que s'hagi cursat a la UIB, no serà necessari aportar-la).
- Full inscripció (document adjunt)

MATRÍCULA

Per formalitzar la matrícula caldrà presentar, entre els dies 1 i 8 d'octubre de 2010, el resguard de l'ingrés bancari fet a nom del curs al compte corrent de Sa Nostra 2051-0151-61-1007257438 o bé realitzar el pagament mitjançant targeta de crèdit o dèbit directament als serveis administratius.

PREU

Preu total (matrícula): 400 euros

* Es preveu la concessió de beques de 100 euros als docents en actiu d'educació infantil, primària, secundària, formació professional, educació especial, centres d'ensenyament d'adults i de règim especial, finançades per la Direcció General d'Administració, Ordenació i Inspecció Educatives de la Conselleria d'Educació i Cultura del Govern de les Illes Balears.

A les llistes definitives d'admesos es confirmaran les persones que podran rebre les beques.

Pagament:

Import de la preinscripció: 0 euros

Forma de pagament: transferència bancària, en efectiu o amb targeta de crèdit.

Terminis de pagament: 400 euros en formalitzar la matrícula, una vegada confirmada la selecció a partir de la inscripció.

* Les persones que hagin estat becades hauran de pagar 300 euros de matrícula.

CERTIFICACIÓ

La Universitat de les Illes Balears lliurarà el títol propi de postgrau:

Expert Universitari/Experta Universitària en Organització, Gestió i Dinamització de Biblioteques Escolars. Títol propi de postgrau de la UIB (11,8 crèdits).

Govern de les Illes Balears

Conselleria d'Educació i Cultura
Direcció General d'Administració,
Ordenació i Inspecció Educatives

Universitat de les
Illes Balears

Institut de Ciències
de l'Educació

MÉS INFORMACIÓ

- ✓ Institut de Ciències de l'Educació de la Universitat de les Illes Balears:

www.ice.uib.cat o mariadelmar.rayo@uib.es

Serveis administratius de l'edifici Sa Riera

Tel.: 971 17 31 32/ 24 10. Fax: 971 17 24 35. Correu: cursos@uib.es

- ✓ Direcció General d'Administració, Ordenació i Inspecció Educatives de la Conselleria d'Educació i Cultura:

www.weib.caib.es o mcloquell@dgadmedu.caib.es

Servei d'Ordenació. Passatge particular Guillem de Torrella, 1, Palma

Tel.: 971 17 65 00 (ext. 64172). Fax: 971 17 71 12.

SUPORT

Aquest títol de postgrau d'“Expert Universitari/Experta Universitària en Organització, Gestió i Dinamització de Biblioteques Escolars” compta amb el suport i col·laboració del Ministeri d'Educació.

GOBIERNO
DE ESPAÑA

MINISTERIO
DE EDUCACIÓN